

Corona Actualiteiten Rapportage #27 | Nieuw Coronavirus

1. GEGEVENS	
Aan	Bewinds personen en Bestuursraad leden VWS, adviseurs BPZ CTC VWS (Coördinatie Team Covid19), crisiscoördinatoren, crisisbeleidsadviseurs CZ IZ (incl. PV Geneve en PV Brussel) LZ ZJCN DCO PG GMT Rijksheren IGJ DCC IenW Crisiscoördinator Buitenlandse Zaken NCC DCC BZK DCC LNV Attaché VWS Washington, India en Beijing LOCC AZ RIVM
Datum	23 maart 2021, tot 17:00 uur
Nummer	27
Planning	Dinsdag
Classificatie	Dep. Vertrouwelijk

2. INFORMATIEBEELD	
Kernverhaal	In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus. Dit virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. Het nieuwe virus heeft zich inmiddels wereldwijd verspreid. Ook in Nederland zijn COVID-19 patiënten en zijn er patiënten overleden aan het virus. Het Nederlandse beleid is erop gericht om verspreiding maximaal te controleren en zo de druk op de zorg te minimaliseren.
Feiten	
Algemeen beeld	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal nieuwe positief geteste personen is op 23 maart: 5.636 Dit is lager dan de dag ervoor (6.340). • Het percentage positieve testen (15 t/m 21 maart) is gestegen naar 8.0%. De week ervoor was dit 7.7% (bron: weekrapport RIVM, 23 maart) • De 5 veiligheidsregio's met de meeste positief geteste personen per 100.000 inwoners per week op 22 maart: Zuid-Holland-Zuid, Zaanstreek-Waterland, Noord-Holland-Noord, Rotterdam-Rijnmond en Limburg-Noord. • Alle veiligheidsregio's hebben afgelopen week (15 t/m 21 maart) meer dan 27 ziekenhuisopnames per 1 miljoen inwoners. • Afgelopen week (16 t/m 22 maart) zit de helft van de regio's weer boven de 250 meldingen per 100.000 inwoners. • Op 17 maart zijn de veiligheidsregio's opnieuw ingeschaald. Alle veiligheidsregio's staan op niveau 4 'zeer ernstig', met uitzondering van Gelderland-Midden die op niveau 3 'ernstig' is ingeschaald. • Met 261 besmettingen per 100.000 inwoners in de afgelopen week (16 t/m 22 maart) zijn er nog steeds te veel besmettingen. • Overzicht van de stand van zaken omtrent BCO-varianten (update 18 maart, bron: GGD GHOR): <ul style="list-style-type: none"> ○ 5 GGD'en voeren volledig BCO uit inclusief monitorgesprekken op dag 5 en dag 10. ○ 16 GGD'en voeren volledig BCO uit zonder monitorgesprekken op dag 5 en dag 10.

- 2 GGD'en voeren risicogestuurd BCO uit met volledig BCO bij hoog risico indexen
- 2 GGD'en voeren risicogestuurd BCO uit waarbij alleen de indexen gebeld worden
- Het gerapporteerde 'gecombineerde' reproductiegetal is: **1,11** (onzekerheid 1,08–1,14 o.g.v. 8 maart). De vorige R-waarde was **1,13** (onzekerheid 1,10–1,16 o.g.v. 4 maart) (bron: RIVM, 23 maart).
- Het aantal besmettelijke personen is 111.991 (83.249- 142.420 personen.) o.g.v. 15 maart. Hiervoor was dit: 105.812 (onzekerheid 77.960–133.664 o.g.v. 11 maart) (bron: weekrapport RIVM, 23 maart).

Ziekenhuiscijfers

- Het totaal aantal opgenomen COVID-patiënten in Nederland bedraagt 2198, 5 meer dan de vorige dag. Daarvan liggen er **623 op de IC**, een daling van 15 patiënten en **1575 in de kliniek**, 20 patiënten meer dan gisteren. Gisteren zijn er 14 bovenregionale verplaatsingen met inzet van het LCPS gerealiseerd, waarvan 3 IC.

Bezetting Intensive Care

- Het aantal nieuwe COVID-opnames bedraagt 32, dit zijn 18 opnames minder dan gisteren en dit is lager dan het weekgemiddelde van 40. Op basis van een stijgende instroom op de IC verwacht het LCPS een toenemend aantal COVID-patiënten op de IC

Bezetting kliniek

- Het aantal nieuwe COVID-opnames bedraagt 282, dit zijn 115 opnames meer dan gisteren en is hoger dan het weekgemiddelde van 221. Op basis van een toenemende instroom in de kliniek, verwachten wij een toenemend aantal COVID-patiënten in de kliniek.

Duiding huidige situatie

- De instroom en bezetting in de ziekenhuizen stijgt. We verwachten dat deze stijging de komende tijd doorzet. Dit wordt veroorzaakt door de inmiddels (vermoedelijk) dominante Britse variant van het coronavirus.

Vaccinaties

- Tot nu toe zijn er **2.098.2236** prikken gezet. Dit cijfer omvat zowel eerste als tweede prikken.

3. OORDEEL (belangrijkste onderwerpen voor VWS)

Thema maximaal controleren

Programmadirectie Covid-19 (PDC19):

Vaccineren

- Voor het meest recente overzicht van de stand van zaken van COVID-19 vaccinatieprogramma, zie [Vaccinaties | Dashboard Coronavirus | Rijksoverheid.nl](#) en sinds kort ook [Cijfers COVID-19 vaccinatieprogramma | RIVM](#).
- Naar aanleiding van een aantal meldingen uit Noorwegen en Denemarken na vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin, heeft MVWS op zondag 14 maart besloten het toedienen van het AstraZeneca-vaccin voor korte tijd te pauzeren. Het EMA heeft de meldingen zorgvuldig onderzocht en afgelopen donderdag bevestigd dat het vaccin van AstraZeneca veilig en effectief is. Het is mogelijk dat de zeldzame klachten, bloedstolsel in combinatie met een verlaagd aantal bloedplaatjes, door het vaccin worden veroorzaakt. Uit de bevindingen van het EMA blijkt echter dat de kans dat dergelijke klachten optreden extreem klein is.
- Naar aanleiding van het oordeel van het EMA zijn de huisartsen afgelopen zaterdag weer gestart met vaccineren met AstraZeneca, beginnende bij huisartsen in de provincie Gelderland. Vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin bij de GGD zal vanaf woensdag hervat worden.
- In de vorige Kamerbrief is aangegeven dat de Gezondheidsraad is gevraagd te adviseren over de groep patiënten voor wie een COVID-19 vaccinatie noodzakelijk wordt geacht om een geplande operatie of behandeling te kunnen ondergaan, maar die volgens de vaccinatiestrategie nog niet in aanmerking komen binnen een bepaald leeftijdscohort of medische hoog-risicogroep. Daarnaast is de Gezondheidsraad gevraagd te inventariseren wat bekend is over mogelijke andere toedieningsroutes voor vaccins. Bijvoorbeeld via de huid of in de slijmvliezen. Dit advies is op

maandag 22 maart opgeleverd. Voor het volledige advies, zie <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/03/22/aanvulling-hoog-risicopatientgroepen-covid-19-vaccinatie-en-toedieningsvormen-covid-19-vaccins>.

Testen en traceren

Actualiteiten en ontwikkelingen testen en traceren week 12:

- Naar verwachting worden deze week de eerste ontheffingen voor antigeentesten verleend zodat de antigeentesten met CE-ontheffing kunnen worden gebruikt als zelftest.
- In verband met fraudegevoeligheid zal een negatieve uitslag van een zelftest niet kunnen worden gebruikt om ergens toegang tot te krijgen middels het testbewijs.
- Zelftesten zullen een belangrijke bijdrage leveren aan het verminderen van de kans op introductie en verspreiding van het virus in bedrijfsprocessen waar thuiswerken niet mogelijk is en afstand houden moeilijk is, zoals bijvoorbeeld in het onderwijs of bij de brandweer en politie.
- Per 1 april 2021 loopt de opdracht van [5.1.2e] als [5.1.2e] van de Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit af, drs. [5.1.2e] zal het [5.1.2e] van de LCT per 1 april 2021 voortzetten.

Algemene cijfers testen en traceren week 11:

- In totaal (GGD testlocaties + klinische testen) werden 571.844 testen afgenomen. Dit is meer dan vorige week (461.100 testen).
- 75.726 testen waren hiervan een sneltest, dit betekent dat 14,6% van het totaal aantal afgenomen testen is een sneltest. Dit is een afname ten opzichte van vorige week.
- 7.91% werd positief getest in GGD-testlocaties. Dit is een afname ten opzichte van vorige week.

De gemiddelde doorlooptijden week 11:

- De gemiddelde tijd tussen het inplannen van een afspraak en de testafname is 17,9 uur
- De gemiddelde tijd tussen de testafname en de testuitslag is 20,3 uur
- De gemiddelde tijd tussen het inplannen van de testafpraak en de testuitslag is 38,2 uur
- De gemiddelde tijd tussen het inplannen van een afspraak en de testuitslag voor prioritair testen (zorg+onderwijs) is 25,7 uur

Sport

Sportdeelnamecijfers 2020:

- In de leefstijlmonitor van het CBS/RIVM wordt vastgesteld dat het percentage wekelijkse sporters in 2020 nagenoeg gelijk is gebleven ten opzichte van 2019 (resp. 54,7% en 53,8%), het aandeel dat voldoet aan de beweegnorm is bovendien ook nagenoeg gelijk gebleven.
- Ook NOC*NSF rapporteert dat het percentage wekelijkse sporters over 2020 behoorlijk stabiel is (62%) ten opzichte van 2018 (65%)
- Dit staat haaks op de bevraging van de gedragseenheid van het RIVM naar de impact van Covid-19 op het sport- en beweeggedrag. Daarin geeft 42 procent van de Nederlanders aan (veel) minder te sporten en bewegen.
- Een verklaring hiervoor is mogelijk dat inactieven nog minder zijn gaan bewegen terwijl de actieven hun beweegdeelname wel op peil houden, waardoor de landelijke cijfers nauwelijks veranderen. Dit sluit aan op de heersende gedachte dat de coronacrisis de bestaande verschillen in de samenleving verder uitvergroot.

Thema Zorg voor Kwetsbare Personen

Curatieve zorg (CZ):

De meest recente stand van zaken rapportage NZa is van 18 maart. Deze komt grotendeels overeen met de stand van vorige week.

- 100% van de ziekenhuizen geeft aan (semi) acute zorg te kunnen leveren
- 21% van de ziekenhuizen geeft aan kritiek planbare zorg nog maar deels te kunnen leveren
- 10% van de ziekenhuizen geeft aan geen planbare zorg te kunnen leveren (82% deels)
- De OK-capaciteit is afgeschaald tot 21%
- Het gemiddeld aantal patiënten per verpleegkundige op de IC is gelijk gebleven met 2,2.
- Het aantal patiënten in de kliniek per verpleegkundige ligt net als vorige week op 3,4.

- Het gemiddeld landelijke ziekteverzuim is 7,5%
- De druk op de IC = 3,0 (op 5)
- De druk op de Kliniek = 2,9 (op 5)
- De druk op de overige zorg = 2,6 (op 5)

Gemiste Verwijzingen (data tot 18 maart 2021):

- Het aantal verwijzingen ligt op 100% t.o.v. een situatie zonder corona.
- De schatting gemiste verwijzingen MSZ tot nu: 1,402 miljoen
- In de laatste twee weken is het aantal verwijzingen 3 duizend minder dan verwacht.

De wekelijkse monitor Zorgcontinuïteit niet-ziekenhuiszorg met peildatum 17 maart:

- De situatie rond de continuïteit van Covid-19 zorg buiten de ziekenhuizen is nog steeds beheersbaar.
- In alle regio's blijven de zorgen rondom verzuim, quarantaine, werkdruk en vermoeidheid bestaan.
- Het aantal bezette bedden voor Covid-19 zorg is gedaald. Deze week blijft het beeld stabiel, maar daarna wordt een stijging van het aantal bezette bedden verwacht.
- De verwachting is dat de stijging van het aantal bezette Covid-19 bedden beter hanteerbaar zal worden. Het positieve effect van de vaccinaties geldt echter (nog) niet in de gehele zorgketen.
- De druk in de ziekenhuizen en thuiszorg zal naar verwachting oplopen.
- Het is van belang om in ROAZ verband met elkaar te blijven monitoren op de doorstroom in de zorgketen.

Regio:

- 9 veiligheidsregio's bevinden zich op opschalingsniveau hoog, 15 regio's op niveau midden en 1 regio op niveau basis.

Langdurige Zorg (LZ):

Beeld tot en met 20 maart:

Algemeen beeld verpleeghuizen:

- In de verpleeghuizen gemelde nieuwe besmettingen in verpleeghuizen en de sterfte is verder gedaald.
- Het aantal verpleeghuislocaties en met één of meer besmettingen daalt verder. Op 20 maart zijn er nog wel 252 locaties besmet.
- Er zijn deze week 35 verpleeghuislocaties nieuw besmet geraakt.

Algemeen beeld gehandicaptenzorg:

- In de GHZ zien we in week 11 weer een daling van het aantal besmettingen
- Er is vrijwel geen COVID sterfte in de gehandicaptenzorg.
- Er zijn 13 locaties voor gehandicaptenzorg nieuw besmet geraakt.
- Het aantal besmette locaties is gedaald naar 91.

Algemeen beeld thuiswonende 70-plussers:

- Het aantal besmettingen thuiswonende 70-plussers is wat toegenomen.
- De COVID-19 sterfte onder de thuiswonende 70-plussers is deze week wel weer verder afgenomen.

Het beeld bij de kwetsbare groepen ten opzichte van het landelijk beeld:

- Het beeld in de verpleeghuizen en gehandicapteninstellingen is aanzienlijk gunstiger dan landelijke ontwikkeling. Aanmerkelijk is dat dit samenhangt met het vaccineren.
- Bij de thuiswonende 70-plussers is vaccineren nog in volle gang. We zien nu ook bij de 70plussers een gunstigere ontwikkeling dan landelijk. In 3 grafieken het absoluut aantal besmettingen per dag weergegeven t.o.v. het landelijk beeld (voortschrijdend weekgemiddelde).

Inspectie Gezondheidszorgen Jeugd (IGJ):**Beeld continuïteit van zorg bij de verschillende sectoren****Verpleging en Verzorging:**

- Veel aanbieders van de verpleeghuiszorg verwachten dat de derde golf mee zal vallen, omdat veel cliënten en zorgverleners al zijn gevaccineerd. Dit is in de thuiszorg veel minder het geval. Hierdoor bestaan bij thuiszorgaanbieders meer zorgen.
- Het sluiten van sommige locaties voor bezoek in de verpleeghuiszorg, waardoor cliënten ook niet meer naar buiten mogen, leidt tot meer weerstand bij naasten dan voorheen.

Klinische/poliklinische revalidatiezorg:

- Uit het beeld over de klinische/poliklinische revalidatie na een gesprek met VRA (Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen) en RN (Revalidatie Nederland) komt naar voren dat binnen de klinische revalidatiecentra er geen grote clusters met uitbraken zijn geweest.
- Voor wat betreft de uitgeselde zorg is een inhaalslag nog vrijwel niet mogelijk. Actief en creatief wordt naar oplossingen gezocht om patiëntengroepen die lang wachten (zoals patiënten met chronische pijn) zorg te kunnen bieden.

Gehandicaptenzorg:

- In de ROAZ-regio Netwerk Acute Zorg West neemt het aantal besmettingen nog steeds af (momenteel op het niveau van oktober 2020). Reden is het snelle vaccineren van de cliënten.
- Het ROAZ-regio Netwerk Acute Zorg Noordwest geeft aan dat het aantal besmettingen stabiel is, maar dat bij een zorgaanbieder die later begonnen is met vaccineren het aantal besmettingen opliep. Vanwege druk op de ziekenhuizen in Noord-Holland moest voor cliënten van deze organisatie uitgeweken worden naar andere ziekenhuizen in Nederland.

Zorg voor asielzoekers en justitiabelen:

- Bij een Penitentiaire Inrichting waar eind februari/begin maart een uitbraak was onder zowel medewerkers als justitiabelen blijkt de bereidheid onder justitiabelen om zich te laten testen is hoog.
- Het is nog onduidelijk in hoeverre de GGD bij een oplopend aantal besmetting kan bijdragen aan het testen op locatie.
- De extra werkzaamheden rondom het afnemen van testen en binnenkort het vaccineren leidt tot verhoging van de werkdruk voor medisch personeel.

Huisartsenzorg:

- De uitval van personeel in de huisartsenpraktijken is veel minder dan een aantal weken geleden. Van ongeveer 51% naar 16% van de praktijken die te maken hadden met uitval van één of meerdere personeelsleden.
- Het percentage doorverwijzingen wordt steeds meer en ook is er steeds meer ruimte voor zorg aan kwetsbare patiënten in de eigen praktijk.

Thema Caribisch Nederland**Zorg en Jeugd Caribisch Nederland**

- Aantal positief geteste mensen totaal: Curaçao 6041 (+44), Aruba 8800 (+29), Sint Maarten 2104 (+3), Bonaire 1092 (+47), St. Eustatius 20 en Saba 6 (**22/03/2021**).
- Voor uitgebreide wekelijkse epidemiologische cijfers, ga naar: <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/actueel/wekelijkse-update-epidemiologische-situatie-covid-19-caribisch-deel-koninkrijk>
- Op de benedenwindse eilanden is de situatie zeer ernstig. Het aantal ziekenhuisopnames alsmede de incidentie neemt toe; in het geval van Bonaire tot 1.460 per 100.000 inwoners. Op Curaçao zijn in drie dagen tijd 477 nieuwe besmettingen gemeld. Er gelden strenge coronamaatregelen. Curaçao gaat per 24 maart voor een periode van 2 weken in lockdown.
- Op Bonaire is sinds 18 maart de lockdown van kracht. Op Aruba zijn de maatregelen sinds 20 maart verder aangescherpt.
- Aruba, Curaçao en Bonaire zijn nu hoogrisicogebieden voor Nederland.

- ZJCN is in overleg met de ziekenhuisbestuurders over personele versterking IC voor de ziekenhuizen Curaçao, Aruba en Bonaire via Internationaal uitzendbureau AMI en NL bureaus (laatste voor Bonaire).
- Op Bonaire is er 1 persoon aan/met COVID-19 overleden. Naast ondergenoemde ziekenhuisopnames op Bonaire zijn er 4 patiënten overgebracht naar het ziekenhuis op Curaçao en 1 patiënt overgebracht naar Aruba.

Internationaal beeld

- **Wereldwijd** blijft het aantal COVID-19 patiënten toenemen (cijfers ECDC): (cijfers uit week 10)
 - Totaal aantal gevallen: **120268427**
 - Totaal aantal sterfgevallen: **2 659802**
- Ook in **Europa** (EU/EER) is de overdracht nog steeds wijdverbreid. In de landen met een toenemend aantal COVID-19 besmetting verwacht men dat in de komende weken ook de ziekenhuis opnames, IC opnames en sterftecijfers zullen stijgen. Daarom is het nog steeds belangrijk om de coronamaatregelen te handhaven.
 - Totaal aantal gevallen: **24 175 984**
 - Totaal aantal sterfgevallen: **577 310**

4. COMMUNICATIE

Pers- en publieksinformatie

- In de publiekscampagne ‘Alleen samen krijgen we corona onder controle’ wordt de urgentie van het gezamenlijk bestrijden van het coronavirus en de verschillende handelingsperspectieven onder de aandacht gebracht. Inmiddels zijn er deelcampagnes op het gebied van geestelijke gezondheid en verkeer. Veel informatie wordt gedeeld via factsheets en infographics. Deze worden ook (in aangepaste vorm) gedeeld op social media.
- Heel veel publieksinformatie is beschikbaar op www.rijksoverheid.nl/coronavirus. Hier komt vanuit de één-overheidsgedachte informatie interdepartementaal bij elkaar met doelgroepgerichte communicatie. Hier staat ook (een link naar) veel informatie voor speciale doelgroepen zoals laaggeletterden, doven en slechthorenden, anderstaligen, mensen met een verstandelijke beperking, enzovoort.

5. OPSCHALING

VWS

DCC-VWS is afgeschaald

Het DCC – VWS is afgeschaald. Vanaf 14 september 2020 is de nieuwe programmadirectie COVID-19 (PDC-19) bij VWS van start gegaan. U krijgt van de nieuwe programmadirectie COVID-19 nog steeds de sitrap en omgevingsanalyse. De sitrap heeft wel een nieuwe naam: COVID-19 Actualiteiten Rapportage (CAR). Aanmelden en afmelden voor de rapportage kan via 5.1.2e@minvws.nl.

NCC

NCC is afgeschaald

NKC

NKC is opgeschaald

Deze week

BTC-19 (Beleidsteam COVID19) overleg op dinsdag en donderdag

Betrokken actoren

VWS, RIVM, NCC, departementen, GGD 'en, huisartsen, ziekenhuizen, koepels